

Svmma Juris Canonici

Comprehensa Tribus Partibus In Qva Distincte Et Svccincte Explicantur,
quæ ad personas, negotia, & iudicia Ecclesiastica ex Canonum præscripto,
pertinent

Sive Commentarius In Regulas Juris Pontificii, Qvæ In Libro Qvinto, Et
Sexto Decretalium Continentvr

Strein, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1659

Regvla LXIV. Quæ contra ius fiunt, debent utiq[ue] pro infectis haberi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61853](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61853)

nem. Fieri tamen potest, ut in particu-
lari secundum materiæ conditionem, &
circumstantias aliter iudicandum sit.

Et in primis attendenda est intentio
loquentis.

REGVLA LXIV.

Quæ contra ius fiunt, debent utiq; pro infectis haberi.

I. **C**ontra ius fieri dicitur omne
id, quod contra Iuris formam,
vel legislatoris mentem agitur, ut si bo-
na ecclesiæ alionentur sine debita so-
lennitate: si ante ætatem præscriptam
professio regularis admittatur: Si Iudex
non servato legum præscripto defi-
niat, & similia. An verò contra ius fieri
dicantur illa etiam, quæ sine jure, & le-
ge fiunt, parùm necessaria quæstio est.
Quis enim contra Decalogum pecca-
ret, si Decalogus nullus esset? Neque
Reck exemplum servit, de tolerantia
impudicarum mulierum. Non enim,
quia non puniuntur, albæ sunt, & nihil
contra legem naturalem, aut divinam
peccant. *V. Navarr. c. 17. n. 194. & seqq.*
Damasus in Reg. 123.

II. **E**xempla *Glossa* sunt plura, &
pafsim nota, jamq; superius insinuata,
de professione non suo tempore facta,
de alienatione bonorum ecclesiastico-
rum neglectâ formâ præscripta: de Iu-
dice, qui parte non vocata testes audit,
&c. E contra occurrunt non pauca, in
quibus *Regula* deficit.

Nam I. Matrimonium post simplex
castritatis votum non est irritum. *c. un.*
de voto.

2. Neque si fiat contra interdictum
ecclesiæ. *Toletus l. 7. c. 18.*

3. Ordinatio clericorum, & conse-
cratio ecclesiarum ab alieno episcopo
facta non debet reiterari, aut pro infe-

cta haberi. *Sily. V. Ordo. 11. n. 10.*

4. Sententia Iudicis durius, aut sub
conditione lata sustinetur. *c. Biduū. 2. q. 6.*

5. Baptismus à femina collatus et-
iam sine necessitate validus est. *c. A quod.*
Iudeo. de consecr. dist. 4.

6. Similiter consecratio Eucha-
ristiæ non suo tempore, loco, apparatu,
aliisque requisitis peracta. *Sily. v. Eucha-*
ristia. §. 11.

Item facta 7. Collatio sacrorum or-
dinum pueris, vel indignis. *Navarr. c.*
25. n. 116.

8. Deniquè plurimi actus hominib.
religiosis prohibiti sunt, qui tamen si
contra prohibitionem fiant, non dam-
nantur, ut invalidi *Az. l. 1. s. c. 16. q. 17. Co-*
mitol. l. 3. q. 4. V. quæ dixi. Part. 1. sum. tit. de
Regularib. Caram. in Theol. fund. n. 541.
De his omnibus dicendum, fieri qui-
dem contra legem, non tamen contra
formam legibus præscriptam, quâ ne-
glectâ actus censi invalidus: quam
rem accuratè ut solet, *Fr. Suarez l. 2. de*
legib. c. 12. & l. 5. c. 29. ac seqq. explicat. Sed
obstare videtur. l. Non dubium. C. de legib.
ubi pro infectis habentur, quæ legisla-
tor tantum prohibuit, & non irritavit.
Quòd si quæ movet, dicat, ea quæ con-
tra legem fiunt, irrita esse, nisi constet
ex alia lege, aut certa ratione, subsiste-
re. *V. Azor l. 1. s. c. 16. ci. fin. Molin. de primo*
gen. l. 2. c. 16. n. 20. Barb. in Axiom. 93. n. 19.

III. *Amplia 1.* Ut valeat etiam in Statutis particularibus, & consuetudinibus. Nam si quid contra hæc gestum fuerit, reprobabitur, ut nullum jus tribuat, aut ullum effectum producat. Quod verò aliqui opponant, Regulam hanc ad leges pœnales pertinere adeoque non ampliandam sed restringendam esse nullius momenti est. Neque enim, cum actus aliquis irritatur, pœna constituitur neque si ita esset, omnis ampliatio tolleretur: quandoquidem in pœnalibus quoque ubi idem ratio invenitur, extensio locum habet. *V. Prolegom. §. 7.*

Amplia 2. Ut valeat etiam in iis quæ Regulam antecedunt, leges, & statuta antiqua. Quamvis enim lex futurum tempus respiciat, quidvé faciendum, non verò quid factum sit, doceat: declaratio tamen utriusque temporis, id est, futuri, & præteriti actiones contingit. Mens igitur etiam antiqui legislatoris declaratur fuisse, ut quæ contra suas constitutiones fierent, pro infectis haberentur. *V. Gaill. l. 2. obs. 9. n. 5. & 6.* ubi exemplum de prohibitis ab Imperatore in Comitibus anni 1530. usuris adducit, & doctrinam communem esse docet, constitutionem ad præterita referri, quoties reprobantur ea, quæ cum jure divino, & naturali pugnant. *Glo. in c. Cum tu. de usuris. cum aliis DD. multis ab eodem allegatis.*

Amplia 3. Ut ejusmodi actus non confirmantur, nec vires acquirant ex juramento quando propterea irritantur,

quia immediatè, ac per se nocent bono publico juxta *Regulã 58.* supra explicatam. Non est obligatorium contra bonos mores præstitum juramentum. Si autem immediatè privatam utilitatem, ac consequenter tantum publicam lædat, valere poterit juramento confirmatus actus, quem aliàs jura non agnoscant, uti patet in alienatione fundi dotalis, quam adversus legem Iuliam mulier fecit. *c. Cum contingat. de iur. am.*

Amplia 4. Ut contra hanc regulam enervandam nulla privatorum hominum pacta vim habeant. cum nemo juri, quod pro se sancitum non est, renunciare queat. *c. Ad apostolicam. de regular.* & per se iniquum esse liquet, ut quæ Magistratus ad conservationem omnium, ac totius communitatis constituit, privatorum arbitrio ad tollendum, vel eludendum subjecta sint.

Quod aliqui addunt, ne quidem obligationem naturalem ex actibus à jure reprobatis nasci, verum non est: quia ejusmodi effectum nulla humana vis impedire, quamvis non acceptare, potest. Alia illorum ratio est, quibus, ut validi censeantur, certa solennitas præscripta est, quanquam in his quoque saltem aliquibus non semper impedita naturalis obligatio videatur: de qua re

V. quæ dixi. in Part. 2. sum. tit. 3. §. 1. de testamentis. n. 13. Barb. in Tract. de dictionibus usufrequ. Dictione prohibere.